

מחפשים עוזרת תימניה

התוכנית המועילה ביותר, מבחינת, משכנתא אותי, כי יש עשיתי כשהפסקתי לקנות עיתוני סוף שבוע. רצחי מנחת השבת, שהפכה ליום עבודה מפרך. עד לאותה החלטה גורלית, לחתוך דף.

צמד המגוישים, דן מרגלית ואילנה רייך, מתאימים לי. הם בוררים בין הסיפורים הגורד שים את המוספים. קצבנים את זמך השידור במידה הכוונה. מנסים לתת זווית חדשה לסיפור שכבר יודע לקהל הקוראים. השבוע התחילו השניים בסיפור אכזרי, שרק בסופו התברר כי היה אלגוריה לחברה הישראלית. מושב עירייה שבכרעה שימש כאן מודל לחברה הישראלית. שילטון, שניש של לאחר שלא ציינת לחוקים; רוצה לכפות על הציבור לפרוע את מחיר כישלוננו הוא. המורדים כנגד השיטה נדרסים באכזריות. באמצע היום מכסים שליחי המיסד המקומי את אחד המורדים בשמיים ומפליאים בו מבר תיהם. ילדי המורדים הופכים לבני-ערוכה, ומשמשים מסרות קלות להתעללות, כדרך נקמה בהורים המורדים. הסדר האישי מצ' לית. רוב המורדים כבר עזבו את המושב. נציג מי שעדיין מחזיקים מעמד נמצא באולפן. יחד איתו מראיינים גם את נציג המיסד הדור 20.

הסיפור כמעט משעמם. חוזר על עצמו כי כל כך הרבה מקומות. המצליחים אינם ה מוכשרים. ההצלחה אינה מובטחת לחרוצים. חריצות וכישרון אינם חשובים כמו ליקוק אחורי השילטון והליכה בתלם. כך נראה ה מושב עירייה וכך נראית גם המדינה. מדוע אם כך להתאמץ גם בעבודה? מושב להשקיע את המאמצים בכיסוח המתנגדים לשילטון. השכר לפעילות, ההאת תמיד גבוה יותר משכר העבודה.

צמד המראיינים, מרגלית רייך, מתאים לי גם בגלל רגישותם. (לפעמים) אל מול סדר הזמן הקצוב, אוזנם קשבה לשמוע. במיוחד כאשר דבר-מה חשוב נשמע רווקא כשתם זמנו של המראיין. כך אירע גם הפעם, כאשר נתנו לנתנאל מרגלית לזעוק. איפה מקומנו מה היה חלקנו חייבים לעמוד על האמת? כאשר היה ברור לשניהם כי לא הצליחו לרדת אל חקר האמת, בסיפור הטראגי של עקירת התאנים מחוות כינרת.

ראוי להודות שתנושא הוא מלבדה לכל מי שאינו מכיר את תולדות העליה התימנית בכלל, ואת מי שעלו באמצעות שמאל יבני אלי בפרט. המראיינים לא סרוו בקריאת יומני יבנאלי. ואף לא קראו את סטט לחיים. אותו חלוץ שנסע המריץ את התימנים לע' לת ארצה.

על כן התחיל הקטע פתיחה בומבסטית: "ב-1912 נולד מיתוס ציני גדול. העליה מ' תימן. החלוץ יבנאלי יצא לתימן להביא משם עולים לארץ ישראל..." פתיחה זו הצביעה על בורות בנושא. יבנאלי לא נסע להביא סתם עולים מתימן. מכיון שחיפשו. ערבים בני דת משה' נטעו, מצאו והביאו את. אחינו בני תימן' וכינרת לא היתה סיפור יזאדודופן מבחינת היחס. והיפך הוא הנכון, זו משמשת דוגמה ליחס הכללי לעולי תימן.

הניסיון לקיים את משכנתא הברון בעבודה עברית נכשל. הקולוניסטים שקיבלו קצבות מפיקדי הברון לא עבדו, ושכרו פועלים ערביים לבצע עבודתם את העבודה. הם העדיפו את הפועל הערבי על הפועל העברי, שהת גלה ככישלון מבחינת התוצרת והתפוקה. כשנתברר כי הקולוניסטים לא יעבדו, ועולי מיוחדת אירופה לא יתאימו לעבודה, חיפשו מין פועל מסוג חדש. "פועל-ערבייזוד" פר על שהוא יהודי לפי דעה ודרכי בורישות ה שכן והכושר לעבוד ולסבול את החום של פלסטינה.

התימנים מעולם לא תוכננו להיות בעלי משקים. הם הובאו ככח-עבודה זול וסבלני. פועלים שכירים בעלי דרישות מינימליות,

לעומתו אהרון ישראלי, בן המגרשים, לא גירשו אותם. אף אחד לא גרש אותם. העבירו אותם... הכל השמעות." דן מרגלית, שחש כי עלה על שדה-מוקד שים, ניסה לסיים: "לא נוכל להיכנס להכ' רעה, העבירו או גירשו או עשו טראנספר... אני לא יודע איך לקרוא לדבר הזה." האמנם? לדעתי אתה יודע דן. יודע היטב. השתמשת בדיוק בביטוי הנכון.

בסיום הופיעה רחל אבנרי. שנאותה כרא' שונה לחשוף את יחסיה עם בעלה, אורי אבי נרי. גם כשנכנסה לתחום העיתונות העדיפה שלא להתמודד עם בעלה בתחום מומחיותו — הכתיבה. (מי שנוהג עם מכוונת-כתיבה ביד). ההסבר מעורר אימון בכנותו. המיבחן קשה מידי, ואולי בלתי-אפשרי. במיוחד למי שמתחילה קאריירה שניה, לאחר 26 שנות הוראה בבית-ספר עממי. כדי שתוכל להצטרף אל בעלה בשליחותו העיתונאית, למדה אבי

אשר שוכנו באורות וכרפות. 10 מישפחות ככל רפת וארווה. (בכל מישפחה 10 נפשות או יותר). הכוונה היתה שיהיו סמוכים לבית. ואז יכולה גם אשת הקולוניסט לעשות שר' מוש בתמיניה כעוזרת, וכך להיפטר מהעוזרת הערבית.

כך קמה ליד כל מושבה שכונת-העבדים שלה. ליד רחובות, שעריים. ליד תפחותיק וזה, מחנה-יהודה. ליד תל-אביב, כרם-התימן נים. התימני עובד אצל הקולוניסט והתימניה משרתת את אשתו. המושג עוזרת תימניה היה לחלק מגוף הארץ עד סוף שנות ה-50.

כשהגיעה העליה הגדולה, שהביאה מי' לוח של עוזרות מרוקאיות ועיראקיות, החלי' פו אלה מישמרות עם העוזרת התימניה. עד ורת פולגיה, גרמניה, או רוסיה, לא נראו בארץ.

בעוד בן התימנים שגורשו, נתנאל מרג' לית, זועק את כאב הוריו המגורשים. טוען

מוסף יום 1' 16:00

נרי צילום. מאורע שחילק את חייה לשתי תקופות: "של לפני הצילום" ו"של אחריו". מישפט-המפתח בדבריה של אבנרי הוא דווקא מישפט הסיום, כשאמרה שהחלטתם לגבי דרכי-חייכם ככלל ובחירתם שלא לה ביא ילדים לעולם אינה "מירשם לאנשים אחרים. זה טוב ומתאים לנו". רחל אבנרי ובעלה החליטו שלא להביא ילדים לעולם לאחר שקבעו כמה אקסיומות. "ילד זה פוליטיים ג'וב", מי שרוצה לגדל ילד צריך להשקיע בו כל מה שיש לו, או מי שכוחר במאבק למען אידיאל ומשקיע בו את כל מאמציו, שלא יקח על עצמו אחריות כזאת." (של גידול ילדים).

אין ספק כי אקסיומות אלה היו גורמות להרמת גבה אצל אידיאולוגים רבים שהק דיוש חיינם למען אידיאל, שלעיתים שינה את פני ההיסטוריה, מה שלא מנע בעדם לה קים מישפחות ולגדל ילדים, ולעיתים במיס

מוציא ש של אבי אתגר

עצוב אריאלה רבדל

תוכנית מקור חדשה בטלוויזיה היא הג למכורי המסך הכחול. הרעיון למקס תוכנית-ראיונות לא-פוליטית בפאב מקומי עם שפע של כוכבים ומנחה מיקצועי מבטיח הצלחה. אני מתיישבת עם בירה וסיגריה לראות סוף-סוף את הגול הראשון של הטלוויזיה הישראלית בתחרות על הנכורה עם הערוץ השני, הטלוויזיה הלימודית, ככלים ומיני צלחות, ומוצאת עצמי צופה במי שהגיע לש' ער ריק וכידרר לאט וכטוח את הכדור החוצה. למה? היו שם מומחית לעינייני פאב, אלוף בהבקעה ממצבים בלתי-אפשריים, מומחה לנופש צרפתי, פנטומימאי מוביל, מלחין מתוחכם ואפילו ספי ריבלין. והתוצאה: עונש. קשה להבין למי מיועדת התוכנית. לילדים ונוער, לא. בגלל השעה והתכנים. לזקנים לא, ומאותן הסיבות. לצעירים כסוף שנות העשרה ותחילת ה-20? גם לא. לא לפי המשתתפים ולא לפי השעה, והיום. מהערות ששמעתי פה ושם ממשתתפי התוכנית, אפשר היה לחשוב כי מפיקה אינם חוששים שמישהו מצופיה יתקומם על שחיטה חלקה מבית-מדרשו של שולי ומתכוונים לגעת גם בפרות קדושות. בקיצור, מוכנים לקחת סיכונים.

או איזה פרות קדושות שחוטמים? רומני גנב בדמותו של ספי ריבלין המחקה את גדי יגיל המחקה פולני המתחפש לרומני בתחרות הגדולה שהתקיימה לפני 30 שנה על תואר הגנב הנכבד.

או המלצר ששופך את המרק של הלקוח משולחן 4 על חולצת הלקוח בשולחן 3, כשה' זיג כל הזמן מחליק ממנו.

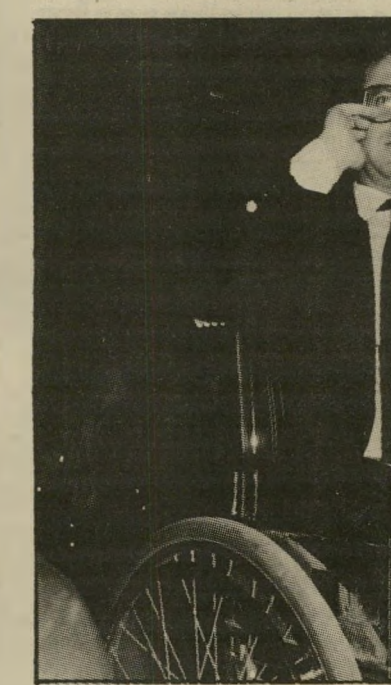
ואיפה מצאו את המורה המודקנת ברמותה של רווקה עטירת חזה, המדקדקת בשפתה ואחרי כמה כוסות בירה לובשת צורה של בעלת בורדל שירדה מנכסיה? איפה יש מר' רות סאלה?

והשחקן שהתחפש ליאיר ניצני שהתחפש לערבי ועוד חוקרים מס. מה. נגמרו כבר השחק נים הערבים בארץ שידועים לאמר, ללא תחושת-נחיתות המחפשת לה מיסתר מאחר רי חיקוי תרבותי, איך זה להיות ב'רמייעוטים' בחברה יהודית? אין מספיק טיפוסים מכאן ועכשיו שניתן לצחוק עליהם, ובאמצעותם

או איזה פרות קדושות שחוטמים? רומני גנב בדמותו של ספי ריבלין המחקה את גדי יגיל המחקה פולני המתחפש לרומני בתחרות הגדולה שהתקיימה לפני 30 שנה על תואר הגנב הנכבד.

או המלצר ששופך את המרק של הלקוח משולחן 4 על חולצת הלקוח בשולחן 3, כשה' זיג כל הזמן מחליק ממנו.

ואיפה מצאו את המורה המודקנת ברמותה של רווקה עטירת חזה, המדקדקת בשפתה ואחרי כמה כוסות בירה לובשת צורה של בעלת בורדל שירדה מנכסיה? איפה יש מר' רות סאלה?

אבי אתגר
חובנית אחת של חסד

על עצמנו, בלי להידקק לרמויות מעלות עובש המככות כך בתשדירי-השירות הטלוויזיוניים? או אולי זו המציאות היחידה שאותה מכירים נציגי הממלכה השביעית? כדאי גם שתמצאו למנחה בתוכנית הזו תפקיד אמיתי, כי ככה הוא הולך לאיבוד ואי' תו התוכנית כולה.